

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK POPULARNY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480** —, z odnośnieniem do domu **M 520** —. Zamięscowa **M 540** —. Zagranicą **640** —.

Ogłoszenia: Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencya pryw. Mk 15. Nadesłane Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy puol. i dział ekonom. Mk 90. — Na 1 stronie lub przed tekstem Mk 120. — Ogłoszenia zagran. 50% drożej. Załączniki przyjmuje się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Adm. „Gońca Krakowskiego”. Komun. przesłanych Redakcyi uwzględniać się **nie będzie**.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: **Stanisław Zachariasiewicz**.

Nr. 38.

Kraków, wtorek 7. lutego 1922 r.

Rok V.

Medal „Interregnum papieskiego”.

Medal, którego podobiznę podajemy powyżej jest przez kardynałów elektorów przez cały czas trwania konklawe. Po jednej stronie nad skrzyżowanymi kluczami i łukami widnieje napis „Sede Vacante” — t. zn. „Podczas wakowania Stolicy Apostolskiej” — a dołu zaś data konklawe. Na odwrotnej stronie medalu zamieszczony jest herb kardynała jako księcia Kościoła (każdy bowiem kardynał posiada swój własny z własnym herbem medalu) i w okółko wypisane nazwisko kardynała i nazwa kościoła, z którym jego godność kardynalska jest związana.

Medal, którego reprodukcję zamieszczamy pochodzi z konklawe roku 1903 i należał do kardynała Alojzego Oreggia. Przy konklawe obecnym strona pierwsza jest identyczna tylko zamiast daty 1903 zawiera datę 1922 (MDCCCXXII). Po stronie zaś odwrotnej medal — kardynała Dalbora nosił będzie jego herb kardynalski i napis w otoku: Edmundus card. Dalbor itd.

Manifestacja Ziemi wołyńskiej.

Włno. (PAT.) Marszałek Sejmu wileńskiego otrzymał następującą depezę: Magistrat miasta Włodzimierza Wołyńskiego w dniu otwarcia Sejmu ziemi wileńskiej zasyła życzenia, aby Ziemia wileńska jak również i Ziemia wołyńska po półtora wieków oddzieleniu od pała ojczystego, na wieki połączone były w jedną całość pod sztandarem Orła Białego. Szczęść Boża w pracy waszej w tym kierunku. (—) Burmistrz, wiceburmistrz, ławnicy.

Ukonstytuowanie się komisji politycznej.

Włno. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisja polityczna ukonstytuowała się w następującym składzie: Przewodniczący Zwierzynski, zastępca przewodniczącego Zasztowit, sekretarz Nussbaum. Po dłuższej dyskusji nad metodą uzgodnienia deklaracji poszczególnych ugrupowań wybrany został referent pos. Jasiński, który na następne posiedzenie komisji ma przygotować cały potrzebny materiał w tej kwestyi. — Komisja otrzymała materiały w sprawie pana neutralnego. Dla zbadania tego materiału wybrano podkomisyje, w skład której wchodzi poseł Olszański i Staniewicz. Podkomisyja zajmie się również sprawą deklaracji złożonej Sejmowi przez komitet polityczny Ziemi Kowieńskiej.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się we wtorek o godzinie 12-ej.

Rokowania górnośląskie w Genewie 10 lutego.

Genewa. (PAT. Havas) Termin podjęcia rokowań polsko-niemieckich oznaczony pierwotnie na dzień 9. b. m. przeloczony został na dzień 10 lutego.

Przyjęcie u posła polskiego w Berlinie.

Berlin. (PAT.) Wczoraj poseł polski Madejski pierwszy raz przyjmował w swoich apartamentach przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, między innymi posłów Francji, Anglii, Włoch i Hiszpanii. Również był obecny poseł chiński wraz z małżonką.

Sejm wileński sankcjonuje czyn gen. Zeligowskiego

Włno, 6 lutego.

Imieniem Polskiego Stronnictwa Ludowego oraz demokratów zgłosił poseł Abramowicz następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy: Sejm wileński stwierdza, że czyn generała Zeligowskiego został przez ludność Ziemi wileńskiej z radością powitany jako wyzwolenie z obcej przemocy. General Zeligowski, przekreślając traktat litawsko-rosyjski, zawarty ponad głowami zainteresowanej ludności, dał możność ludności Ziemi wileńskiej ujawnienia swojej istotnej woli i zapowiedział w swojej pierwszej odezwie Sejm, który stał się zaraz i rzeczywistością. Niestety nie było generalowi Zeligowskiemu danym być świadkiem swojego dzieła i Sejm wileński osobiście otworzyć. Sejm składa generalowi Zeligowskiemu wyrazy najgłębszej czci i wdzięczności imieniem ludności Ziemi wileńskiej, która pragnie i oczekuje rychłego jego powrotu.

Wniosek ten jednogłośnie przyjęto.

Depesza do Naczelnika Państwa.

Włno. (PAT.) Marszałek sejmu wileńskiego otrzymał następującą depezę: Szan. Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz Wojska Naczelny Sejm wileńskiego składam Panu Naczelniku Państwa wyrazy gorącej wdzięczności za przesłane Sejmowi życzenia. — Ziemia wileńska tak długo dukana niepoprawnie polityczną, wyraża Panu przez swoich przedstawicieli najgłębszą czcść i uznania za wyłączenie a paraliżujące jej kwintesencję i za wyłączenie z niej ochrony prawa tej ziemi do stałości i o siebie losie.

(—) Marszałek Sejmu Łokucijowski.

Hasło dla Sejmu Rzeczypospolitej.

Wysokie Zgromadzenie uchwalić raczy: Sejmowi ustawodawczemu Rzeczypospolitej polskiej i jego marszałkowi za pracę przy budowie państwa polskiego, za uchwalenie konstytucyi, utalenie bytu państwowego oraz obronę praw Polski do ziemi wileńskiej — wyrazy hołdu, czci i wdzięczności przesyła Sejm wileński.

Konklawe dalej bez rezultatu.

50-tysięczne tłumy pod Watykanem.

Rzym. (PAT.) Nowe głosowanie w konklawe pozostało bez wyniku. Zdaje się, że konklawe oczekuje przybycia kardynałów amerykańskich, którzy mają przybyć jutro wieczorem. Wybór papieża może nastąpić wobec tego w poniedziałek.

Wczoraj wieczorem lub we wtorek rano. Dzisiaj w południe zebrały się przed Watykanem tłumy. Pożęto około 50,000 osób. Naliczono zgłą 2000 powozów i aut. Władze zorganizowały specjalną służbę pogotowia ratunkowego.

Ciało ludzkie i mięso zwierząt zdechłych pożywieniem w Rosji

Okropne następstwa klęski głodowej.

Moskwa. (PAT. Radio.) W guberniach dotkniętych klęską głodową zwiększa się liczba przypadków ludzkości. W gubernii ulińskiej znalazł jeden z tamtejszych mieszkańców, że ze swoim ojcem zamordował śmiecia, którego następnie obaj zjedli. W tejże gubernii ludzie żywią się psim mięsem i jedzą niejednokrotnie mięso zdechłych zwierząt.

Nowa kontrola cudzoziemców w Rosji.

Moskwa. (PAT.) Lenin wydał nowy dekret nakazujący przewodniczącym wszystkich gubernialnych i powiatowych czeszywach, aby nadesłali w przeciągu tygodnia do komisji spraw zagranicznych dokładne dane o wszystkich cudzoziemcach, znajdujących się na wszystkich ziemiach rosyjskich.

Odmowna odpowiedź Anglii na notę Poincaré'go.

London. (AW). Organ Lloyd'a George'a „Daily Chronicle” donosi, jakoby rząd angielski dał już odpowiedź negatywną na notę Poincaré'go w sprawie traktatu gwarancyjnego, oraz w spra-

wie Eliskiego Wschodu. W nocie swej rząd angielski nie podziela rzekomo zapatrywań premiera francuskiego tak w sprawie traktatu gwarancyjnego, jak i w sprawie Bliskiego Wschodu.

Francya nie podporządkuje się polityce angielskiej.

Paryż. (AW) Wedle „Matin” wynika z wcześniejszych wynurzeń Poincaré'go w komisji senatu dla spraw zewnętrznych, że komisja reparacyjna ma przed sobą znaczne trudności do zwolnienia. Przewodniczący tej komisji Dubois zamierza ustąpić. Wedle powyższego dziennika

rząd francuski stoi na tym stanowisku, że o ile niema większości w komisji reparacyjnej, to powinna przynajmniej mieć gwarancje, że komisja ta działa w myśl postanowień traktatu wersalskiego. Francya nie zamierza i nie ma ochoty podporządkować się polityce angielskiej.

Odroczenie konferencji w Genewie zdecydowane.

Berlin. (AW). „Achtuhr Tagblatt” donosi z kół dyplomatycznych, że odroczenie konferencji w Genewie zostało już zdecydowane. Zawiadomienia o odroczeniu konferencji będą rozesełane jeszcze w ciągu tygodnia. Bezpośrednią przyczyną

odroczenia konferencji jest nie tylko przesłanie wo Włoszech, ale i rzekomy brak zgody między Francją a Anglią. W sprawach aktualnych konferencya zostanie odroczone na trzy tygodnie.

Warsztaty i wagony kolejowe na G. Śląsku - kryjówkami broni

Pomoc funkcjonaryszki państwowych.

Berlin. (PAT). „Freiheit” pisze: Wypadki na Górnym Śląsku rzucają jasne światło na istniejący tam stan rzeczy. Wojska międzysojusznicze wykrywają niemal codzień broń wszelkiego rodzaju. Jest rzeczą jasną, że funkcyjna-

ryszki państwowi popierają tajne organizacje, gdyż warsztaty i wagony kolejowe w Gliwicach, należące do państwa, stanowią jedną z głównych kryjówek, gdzie kilkakrotnie wykrywano i konfiskowano broń.

Olbrzymia katastrofa kolejowa.

Pociąg zasypany lawiną, 110 osób zabitych.

Waszyngton. (PAT). „Associated Press” donosi z Tokio o katastrofie kolejowej, jaka się wydarzyła skutkiem zasypania pociągu przez la-

winę, 110 osób zostało zabitych, znaczna ilość zasypanych.

Fala strajkowa w Niemczech wzmaga się.

Berlin. (AW). Wczoraj wieczór został tutaj proklamowany strajk robotników elektrowni i gazowni miejskiej. O godz. 9 tej wieczór ustał ruch kolei miejskich. Dzisiaj rano zasnowili pracę robotnicy w elektrowni i gazowni. Funkcjonują jedynie wodociągi miejskie. Nowy ten strajk nie stoi w żadnym związku ze strajkiem kolejarzy. Strajk powyższy został spowodowany sporem, który wybuchł między robotnikami elektrowni i gazowni a magistratem w sprawie podwyżki płac.

Berlin. (AW). Od wczoraj strajkują robotnicy urzędu telegraficznego.

Narady o likwidację strajku bez rezultatu.

Berlin. (PAT). Niemiecki powszechny związek urzędników kolejowych prowadził wczoraj pertraktacje z państwowym związkiem urzędników kolejowych w sprawie zakończenia strajku. Na-

rady nie doprowadziły do pożądanego rezultatu, ponieważ państwowy związek urzędników uzależnia zakończenie strajku od uzyskania gwarancji, między innymi od zmian personalnych w ministerjum kolei. Pomiedzy związkami strajkującymi a niestrajkującymi toczyły się wczoraj rokowania, które nie dały żadnego wyniku. Na zebraniu miejskiego zarządu niemieckiego związku kolejarzy postanowiono o prowadzić walkę aż do zrealizowania wszystkich postulatów urzędników strajkujących.

Demonstracja bezrobotnych.

Berlin. (PAT). Wczoraj w Dreźnie odbyła się demonstracja bezrobotnych. Bezrobotni usiłowali wtargnąć do gmachu sejmowego, co się im jednak nie udało. Demonstranci wystali delegację do ministra skarbu, który przyrzekł, że losem bezrobotnych się zajmie.

ZYGZAKI.

Figiel karnawałowy.

W jednym z pism codziennych ukazało się następujące ogłoszenie w dziale matrymonialnym: „Młody, lecz znudzony życiem członek rodziny arystokratycznej, przyzwyczajony do najlepszego towarzystwa, poszukuje przystojnej pani, możliwie blondynki, o wykwintnych manierach i subtelnej duszy, która potrafilaby nadać jego życiu pewien urok. Cel matrymonialny. Zgłoszenia do administracji pod „Narecz”.

— Ojciec to będzie nareszcie coś dla mnie! — wykrzyknęła przeczytawszy ten anons panna Zuzanna. Miała ona złociste włosy i nieprzearty pociąg do ludzi z „wyższej” sfery! Niestety! Mimo zabiegów nie udało jej się nigdy zaznajomić z tak

zwaną „złotą młodzieżą”. Dostawszy wypieków na swej świeżej twarzy, wzięła arkusik bladobiałego papieru i napisała w ten sposób: „Szanowny Panie! Sądząc z anonsu porozumienie nasze będzie łatwe. Lubię nade wszystko arystokratów i wytworne towarzystwo. Niesłychanie cieszę się między ludźmi, z którymi zmuszona jestem przedstawiać. Proszę przyjść na „Bal zielony”, będę w różowej sukience, a na szyi będę miała trzy sznurki perł i wisiorak z korałem.”

P. Ziunia nie mogła doczekać się dnia balu, a gdy wreszcie nadszedł, ubrana w swoje perły, wyruszyła wraz z matką podniecona i zaciekawiona jak nigdy.

W sali balowej panował natłok, a w chwili kiedy muzyka zaczęła grać walc, przystąpił do p. Ziuni w nieposzlakowanym fraku i lakierkach młody człowiek i skłoniwszy się wybkął jakiej

nazwisko. Gdy ona powstała szepnęła: „Ja jestem Narecz”. Wówczas p. Ziunia ośmielił się zemścić, wruszyła powąga wpatrywać się w niego badawczo i uznała, że jest zachwycający. Szczególnie włosy jego były uderzająco starannie ufrizowane. Wydawał jej się tylko zbyt mało mówny. Gdy ona próbowała ośmielić go rozmową i zadała mu kilka pytań, odpowiadał stale „tak” lub „nie”. Wreszcie nadeszła pauza. P. Ziunia spacerując z nim pod rękę wokół sali obrzucała dumnie „z góry” spojrzeniem swe przyjaciółki i dawnych wielbicieli.

— Czy on jest hrabia, czy książę? — zadawała sobie pytanie, lecz nie śmiała go się spytać, a on sam nie mówił o tem.

Tańczyła potem „two-steppa”, wreszcie „Shimmy”, a potem on przeprosiwszy, oddał się na chwilę. Wówczas przystąpił do niej jej dobry znajomy, urzędnik pewnej instytucji, jej stały partner na poprzednich zabawach i rzeki zdziwionym głosem:

— Widzę, że pani dziś świetnie się bawi rozmawiając i tańcząc z tym fryzjerem.

— Fryzjerem?

— Tak! Zawsze mię golf.

P. Ziunię jakby oblał strumień zimnej wody, pożegnała się i pobiegła czempredzej do matki.

— Mamo! Chodźmy stąd natychmiast. Nie zostanę tu ani chwili. Wie mama: to fryzjer.

I pociągnawszy matkę czempredzej opuściła salę, myślicząc ze złością:

— Mogłam się domyślić, był stanowczo za dobrze uczesany. Aljot.

DZIEŃ DORRY.

Padły dwie potęgi!

Te, co w wojnie nas gnębiły —

Padły dwie potęgi

I po wojnie otrzymały

Zasłużone ciężki.

Pierwsza: Austria, co nam brała

Pieniądz i rekrutów,

Druga: Szwecy, dzięki którym

Byliśmy bez butów!... Kr.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Doroty

Wschód słońca: 8:27

Zachód słońca: 6:02

Długość dnia: 9:11

Przebiegiem

6

Lutego

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Horsztyński”

Wtorek: „Czysty interes”.

TEATR M. OPERA I OPERETKA

Poniedziałek: „Cavaleria i Pajace”.

TEATR BALETALA

Poniedziałek: „Ulubieniec kobiet”.

Wtorek: „Ulubieniec kobiet”.

OPERETKA NOWOŚCI

Poniedziałek: „Krowoderskie zuchy”.

Wtorek: „Krowoderskie zuchy”.

WYKŁADY ZWIĄZKU LITERATÓW W DOMU

ARTYSTÓW (PLAC ŚW. DUCHA).

Czwartek prof. Ludwik Skorczyła: „Upadek ewilizacji” (z powodu książki Zanatowskiego).

— 0 0 0 —

Wczorajsz koncert Zofii Jarosiewiczowej.

Koncertantka cieszy się zasłużoną estymą w sferach muzycznych Krakowa, czego dowodem było pełna sala jej występu i oklaski, jakimi przywitano ją wstępującą na estradę i wynagradzającą po każdej pieśni. Program obfity a umiejętnie zestawiony podzieliła artystka na trzy zasadnicze części, dając w pierwszej utworów, Brahmsa, Wolfa, Mahlera, Straussa, Rogera, Sindinga i Schuberta, w drugiej utworów kompozytorów rosyjskich i pozostawiając część ostatnią melodei polskiej, którą reprezentowali Żeleński, Pankiewicz, Jachimecki, Lipski, Szymanowski i Wertheim. — Ze wykonanie obfitego programu było starannie i zbytecznym byłoby zaznaczać. P. Jarosiewiczowa przyzwyczala — poprzednimi swymi występami — krakowskich melomanów do tego, że jej enuncjacje odtwórcze noszą zawsze piętno staranności, a przedewszystkiem wysokiego poziomu artystycznego. Cios śpiewaczki miły w brzmieniu i ciepły posiada indywidualny wdzięk, którym artystka zniewała słuchacza i każde mu przeżywanie trzęsł wykopowanego utworu, szczególnie jeśli to utwór o typie lirycznym. Strona techniczna w tym rannie przemyślana i podana ze smakiem, czyni audycje p. Jarosiewiczowej wysoce interesującą. Dla znawców są to momenta nader mile, niezmęczone obawą o jakieś wykołyszenia lub niedo-

ciągnięcia wyrównawcze. dla młodszego zaś pokolenia to zaskoniła gołębą lekcyi śpiewu, szczególnie w kierunku technicznym i wykonawczym. Artystka odśpiewała pięknie cały program, najpiękniej jednak tę część, która obejmowała pieśni polskie. — Akompaniował przewybornie prof. S. Lipski. — Stanisław Bursa.

Rada Naczelna Lewicy P. S. L.

W dniu 5 lutego b. r. odbyło się w Krakowie posiedzenie Rady Naczelnej Lewicy P. S. L. Obrady odbyły się przy uczestnictwie klubu Lewicy P. S. L., oraz 273 delegatów powiatowych organizacji partyjnych z Kongresówki i Małopolski. Przewodniczył L. minister robót publicznych Prusank. Obrady zagał poseł Stapiński. Referat o projekcie nowej ustawy samorządowej dla gmin wiejskich wygłosił poseł dr Putek. Po obszernej dyskusji uchwalono rezolucję, w której Rada Naczelna oświadcza się przeciw projektowanej przez Komisję sejmowa ustawie gminnej, a w szczególności przeciw zaprowadzeniu gmin zbiorowych, oraz przeciw ograniczeniu samorządu gminnego na rzecz biurokracji państwowej i samorządu powiatowej. Następnie reiorował p. Tepper sprawę wykonania ustaw o reformie rolnej, a redaktor S. oicyca sprawę zjednoczenia stronnictwa Lewicy i Wyzwolenia.

Uchwalono rezolucję skierowaną przeciw wprowadzeniu parcelacji przez uprzywilejowane partyjne banki parcelacyjne podbijające ceny ziemi. Wezwano Wydział wykonawczy do urządzenia Zjazdu Lewicy P. S. L. na terenie Kongresówki celem przyspieszenia zjednoczenia stronnictw Wyzwolenia i Lewicy.

Na wniosek delegatów zaprotestowano przeciw ograniczeniu samorządu gminnego w sprawach szkolnych na rzecz inspektorów szkolnych, przeciw wprowadzaniu przymusu paszportowego oraz stosowaniu przez wojewodów austriackich ustaw o stanie wyjątkowym.

Uroczystość Molierowska we Lwowie.

Lwów. (PAT) Dzisiaj w południe odbyła się na uniwersytecie Jana Kazimierza akademii ku czci Moliera. Akademii zagał przemówieniem rektor Uniwersytetu Jan Kampowicz, a następnie przemówił dr Demibowski, prezes Towarzystwa polsko-francuskiego w języku polskim i francuskim. Prof. dr Porębowicz wygłosił referat o twórczości Moliera. Imieniem Francuzów przemówił konsul Vantnier, dziękując Uniwersytetowi za piękną uroczystość. Akademii zakończyły produkcje śpiewackie p. dr Drezler-Pastawskiej, która odśpiewała stare pieśni francuskie, oraz gra na skrzypcach prof. Cetnera. W akademii wzięły udział wszystkie wybitne osobistości Lwowa, oraz członkowie wszystkich Misyj zagranicznych.

Wynalazek samobójczyny

Lwów (Tel. wł.) Oryginalny rodzaj śmierci wy-

Śmierć skutkiem zatrucia zęba.

Zatrucie organizmu. — Nie pomógł koniak. — Zgon w sklepie. — Konsylium lekarzy. — Skaleczone dziąsła.

(d) W wczorajszym numerze „Gońca krakowskiego” podaliśmy krótką wiadomość, że żona inżyniera Kamila Kampfa, Franciszka zakończyła życie w sklepie w Rozwadowie wskutek zatrucia organizmu lekarstwem dentysty-dylanta Wurzla.

Obecnie dowiadujemy się o bliższych szczegółach tego niezwykłego zdarzenia, wedle których inżynier Kamil Kampf wraz z żoną mieszkali w Pysznicy, na obszarze dworskim. Gdy pewnego dnia żona jego Franciszka uczuła dokuczliwy ból zębów, wyjechała do Rozwadowa i udała się do dentysty miejscowego Wurzla celem wyrwania zęba. Wurzel zęba nie wyrwał, gdyż chciał go zaplombować, a przed dokonaniem tej czynności wsadził w spróchniałą ząb watę napojoną jakimś płynem, poczem kazał pacjentce zgłosić się za parę dni.

Po upływie 5 dni przyjechała Kampferowa wraz z mężem do miasta, mąż udał się za sprawunkami do miasta, zaś ona do dentysty. Wurzel powtórzył jeszcze raz tę samą operację. Wyjął poprzedni tampon i założył drugi. Kampferowa wyszła od dentysty i udała się do sklepu Stobieckiego. Przed drzwiami sklepu jednak

POCZUŁA OGÓLNE OSŁABIE NIE I POCZĘŁA ŚLANIĄĆ SIĘ NA ZIEMIĘ.

Przyszedł jej z pomocą woźnica w Pysznicy, Surowaniec Józef, stojący z końmi pod sklepem, podjął Kampferową z ziemi i wsadził do swych

sank. Przyniesiony ze sklepu koniak nie wiele pomógł. Wnieziono ją więc do sklepu Stobieckiego, wezwano lekarza dra Hochstimmma, następnie jej męża, inżyniera Kampfa. Mimo iniekcji

STAN KAMPFOWEJ STAWAŁ SIĘ CZORAZ BARDZIEJ GROŹNY.

Mąż wezwał jeszcze dwu lekarzy drów Radzińskiego i Reicha, lecz napróżno. Po upływie niewielu godzin zmarła Kampferowa w ich obecności. Lekarze skonstatowali śmierć, a dr. Radziński wystawił kartz pośmiertną.

Tego samego dnia, wieczorną porą, odwiózł stroskany mąż zwłoki Kampferowej do Pysznicy gdzie w dwa dni później pochowaną została na cmentarzu parafialnym.

Między zaszłnięciem a skończeniem życia upłynęło zaledwie 3 godz. 45 min.

Zmarła pochodziła z Villach w Karyntyi, liczyła lat 30.

Oto skutki zabiegów leczniczych dytetantów-lekarzy. Zapewne, Wurzel nie działał w kierunku negatywnym, nie przeczuwał może tak fatalnych skutków, lecz fakt pozostaje. — zatrucie pacjentki.

Przyczyna śmierci jest niezbyt głęboko ukryta, rzekomy dentysta wsadzając tampon do zęba pincetą, skaleczył musiał dziąsła, a płyn zawar. ty w watę dostał się do ranki i spowodował zatrucie całego organizmu mław zęba.

brała sobie p. B. zamieszkała przy ul. Gródeckiej. Gorycz życia tak jej dokuczyla iż w zamierach samobójczych rozpuściła 20 pastylek sacharyny, poczem stodka ten napój wypila. Przybyłe pogotowie ratunkowe po przepłukaniu żołądka, pozostawiło oryginalną samobójczynię opiece domowej. Kroniki policyjne nie retowały dotychczas takiego sposobu samobójstwa.

— 000 —

MARYA MOKRZYCKA W OPERZE. Znakomita prima donna Opery warszawskiej Marya Mokszycka wystąpi dziś w poniedziałek 6 b. m. w operze Leoncavalla „Pajace” w swojej popisowej roli Neddy, którą to kreację podczas letnich stagnone opery, stała się ulubienicą naszych melomanów. W operze Mazeogniego „Cavalleria Rusticana” w roli Turridu wystąpi poraz pierwszy p. Stępnowski. — We wtorek 7 b. m. daną będzie „Madame Butterfly”. W najbliższych zaś dniach wystawia teatr sensacyjną nową operetkę Szwarca „Króla cyrku”.

„WESOŁA CZWÓRKA WARSZAWSKA” z u.

działem najznakomitszych artystów warszawskich wystąpi u nas tylko jeden raz w niedzielę 12 bm. w Starym Teatrze. Bilety są już do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 5.

(d) **SCHWYTANIE KIESZONKOWCÓW.** Wczoraj wieczorem wywiadowca policyjny Klausner zauważył, że jakiś młodzieniec ustawicznie jeździł tramwajem, a wysiada obok hotelu Royal i zamieniał parę słów z czekającym tam drugim osobnikiem. Wobec tego zaczął go śledzić, zwłaszcza że słyszał, jak ten towarzyszuwi zdawał relacje słowami „nie udało się”. Gdy w chwili późniejszej wsiadł on znów do jednego z wozów tramwajowych, podążył za nim wywiadowca Klausner i wnet przytrzymał go na gorącym uczynku, jak włożył on rękę do kieszeni jadącego żyda. Na inspekcji policyjnej stwierdzono, że jest to 15-letni Władysław Skrzak, a jego towarzysz czekający pod hotelem Jakób Wyzga, liczący lat 22. Obu współników aresztowano i oddano do aresztów.

— 000 —

Guv de Chantepleure.

7

Ślub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego

Marya z D'edasznykloch Komorowska.

Mówiła poprostu Kerjeau, naśladowując Stefana i nie przychodziło jej na myśl dodawać słówka „pan”. Nazwy i przezwiska wszystkich profesorów, oraz dokładne oznaczenie przedmiotów szkolnych były jej równie znane, jak gwara studencka, której niewykłintne wyrazy stawały się miłutkie w jej ustach. Posiadała uroczy głos, dźwięczny i kryształiczny głosik anioła-dziecka, a leciuchny angielski akcent, który — zapewne wskutek uporczywego stawizmu — nabrała, powtarzając na kolanach matki pierwsze posłyszane wyrazy, nadawał słowom jej szczególniejszego wdzięku, a wdzięk ten był zabawnym dziecięcy i odrobinę przytem jakby afektownym.

Gdy mała Amy pokazywała przez szparę drzwi szkolnego pokoju komiusek różowego noska, to gniewał się Stefan, ale Kerjeau starał się zawsze pogodzić i zadowolnić obie strony. Lubił on dzieci z zachwycającą się nieśmiałością młodego ojca i z karygodną słabością starej babci.

Bizut-Olbrzym — Kerjeau wystąpił pod tą nazwą w jednym z roczników centralnej szkoły i Amy go od tej chwili ochrzciła nią, niewiadomo czemu, na stałe — Bizut-olbrzym przetrwał się do tego, że był posłusznym niewolnikiem małutkiej księżniczki, która go porывała za sobą w zaczarowany wir zabaw i bajek. Gdy się

bowiem bajka jakaś Amy podobała, to nie omieszkała zużytkować jej, aby wymyśleć grę, w której jej wyobraźnia nie uznawała jakichkolwiek materalnych trudności i która ją przestaczała we Wdzięczną Księżniczkę, Tomka-Paluszka, w Białą Kotkę, Błękitnego Ptaka, albo nawet w Ojiołka-Kadiszona... Wilhelmowi jedna zawsze tylko i ta sama przypadała rola, co ją niekoniecznie wypełniał osobiście, lecz co zawsze musiała być grama, chociażby przez lalkę, albo krzesło: był to potężny i opiekuńczy Geniusz, osobistość epicka i bajkowa, zrodzona w całej pełni swej żywotności w dziecinnym pojęciu Amy, tak jak legendowi bohaterowie, powstałi w marzeniach pierwotnych ludów. Bizut-Olbrzym musiał występować nieodzownie we wszystkich historyach, opowiadanych przez Kerjeau, zarówno, jak musiał osobiście, lub przez prokurację, brać udział we wszystkich grach, wymyślanych przez dziewczynkę. Praca i bohaterkie czyny Bizuta-Olbrzyma były niezliczone i wprost nadzwyczajne. Niewykluczone jest, że duchy Karola Perrault i pani d'Aulnoy gawrzyły się na widok tego wyobraźniowego intruza, co się wśród ich własnych rządził utworów, jakby u siebie, wątpię nawet, by się do brawolnie godził na to, aby „Miły Rycerz” porzucił pomocny Bizuta-Olbrzyma dla dokonania bohaterkich czynów, marzuconych mu przez „Piękną Złotowłosą” i by będąc chrześnym ojcem Kopciuszka, zamieniał dynię w samochód i odbywał z nią najbardziej karkołomne podróże... Ale małutka Amy uważała te epizody za całkiem naturalne...

Bizut-olbrzym wiedział wszystko i umiał sobie ze wszystkim dawać radę. Pod jego palcami o magicznej zručności, zamartwycawiałały polamane zabawki, najprostsze wycinałki nabie-

rely kształtów drogocennych przedmiotów, przez śliczne małe młynki obracały się z całą łatwością. indyjski kasztan, lupka z orzechka, skrawek szerebrego papieru zamieniały się w kwiat, czółenka, w motyla lub gwiazdę...

Ach! nie zapomni nigdy pełnych zachwytu miniek Amy z ówczesnej epoki! ani kaskad śmiechu rozweselonego tego dziecka, tego rozróżnianego bachorka, tej pieszczotliwej odrobinki! Gdy mała Amy dostała burę, co się jednakowoż czasem przecież zdarzało i kiedy ją spotkało przypadkiem ciężkie jakiegoś zmartwienie, wtedy przybiegała do starego swego przyjaciela: „Pociesz mnie, Bizucie-olbrzymie, bo jestem bardzo niegrzeczna. Ty jeden kochasz mnie jeszcze trochę!” — szlochała żałośnie.

A wśród pogodniejszych okoliczności oddaj-miała z całą powagą:

— O wiele się woleę bawić z drogołym, młodym człowiekiem, niż z małutą dziewczynkami... — albo mówiła do swojej opiekunki zupełnie serwo: „Kerjeau jest moim najlepszym i jedynym przyjacielem!”

Minęły lata... a Wilhelm Kerjeau nie przestał być najlepszym i niezawodnie, że najszczerszym, jeżeli nie jedynym przyjacielem, Amy Boisjoffi.

Nie widują się jednak już tak często, jak dawniej. Nastaly nierówna, a nteraz długie przerwy pomiędzy jednym a następnym spotykaniem się ich ze sobą, ale bliski ich stosunek zachował, pomimo biegu czasu i nowych warunków życia, tę samą cechę przyjaźni, pełnej zaufania, w połączeniu ze swobodnym koleżeństwem. Wtęc gawędy, jakie ze sobą prowadzą przy każdej sposobności, bywają równie serdeczne i czesem aż do szaleństwa wesole, takie, jakimi bywały zabawy ich w przeszłości.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Irredenta pruska w Polsce.

Lódź, w lutym.

Lódź jest terenem, na którym najlepiej zaznacza się niebezpieczeństwo nacjonalizmu niemieckiego w Polsce i daleko idących jego uroszczeń. Dziś te uśłowienia odgrożenia Niemców chińskim murem od społeczeństwa i państwa polskiego zakreślają coraz szersze ramy, uróby stworzenia w Polsce irredenty pruskiej, butnej a niebezpiecznej, powtarzają się i to z nader dokładniami dla hakały rezultatami, hakała niemiecka w Polsce wychowuje na łonie państwowości polskiej całe środowisko, nienawidzące nas i tylko na ogubę naszą czylające.

Rzucane w maju roku ubiegłego obficie ziarna polityki „narodowej” w ogół Niemców, plon obfity wydały w postaci tak silnej dziś organizacji, jak „Bund der Deutschen Polen”, w postaci konsolidacji na platformie irredentystycznej niemal całej niemieczyny w Polsce, stworzenia silnych ekspozytur w szkole, rzucenia zarzewia waśni narodowościowej między ewangelikami.

Dziś już grupa umiarkowanych Niemców z posłem O. Frieseem na im. na czele — pozostaje w znikomiej mniejszości.

A „hakała hula”. W gimnazjum niemieckim w Łodzi zaplanował niepodzielnie przedwojenny

nastrój antypolski: „Nieder mit den Polen”. — W szkolnictwie początkowym stworzono różne opieki szkolne, które czuwać mają, aby do dusz młodych Niemców nie dostał się „jad” przyjaźni do Polaków; przeciwnie — stać mają oni na straży niemieczyny — w imię tych ultranacjonalistycznych hasel, o jakich się mówiło tyle na zjeździe Niemców w Łodzi w dniach 10, 11 i 12 września ub. r.

W „Łódzkiej Freie Presse” — organie osławionego dra Behrensa — tego patrona łódzkiej najskaźniejszej hakały i wściekłego polonofobstwa — ujadanie na wszystko, co polskie, przyjęło się jako system. W fabrykach robotnicy Polacy narażeni są coraz częściej na szykany, powstałe wyraźnie na tle narodowościowym ze strony zwierchników Niemców. W firmach handlowo-przemysłowych niemieckich dominującym językiem korespondencyjnym staje się teraz nader często niemiecki. W tych zakładach handlowych, gdzie dotychczas od 1918 r. słyszano się mowę polską — coraz szybciej powracają do „dawniejszych” czasów — i do języka niemieckiego.

Spółeczeństwo polskie musi czuwać, aby być w każdej chwili gotowe urwać leb hydrze hakałystycznej.

Kto odbuduje Rosyę i czy to wogóle jest możliwe.

W związku z zamierzoną konferencją genueńską mówi się wiele o gospodarczej odbudowie Europy, im więcej jednak rozwija się dyskusja, tem wyraźniejszą staje się rzeczą, że chodzi właściwie w pierwszym rzędzie — jeśli nie wyłącznie — o odbudowę Rosyi. Wyraz „odbudowa” używany jest tutaj w znaczeniu niezbyt ścisłym, a w każdym razie nie należy go rozumieć bardzo szeroko.

Całkowicie przywrócenie Rosyi do jej stanu przedwojennego zapewne nikomu się nie marzy. Byłoby to przedsięwzięcie ponad siły największych potentatów finansowych, niewykonalne zresztą w ciągu jednego pokolenia. Nie może też być mowy o tem, by zamierzona działalność objęła równomiernie cały obszar imperium rosyjskiego, w szczególności zaś te tereny, które — najuboższe z natury — najwięcej pomocy potrzebują. Punktem wyjścia nie jest przecież interes Rosyi samej i zamieszkującego ją narodu — lecz ekonomiczny interes reszty Europy, której upadek Rosyi daje się we znaki. — Pobudki nie są humanitarne i chrześcijańskie, lecz czysto gospodarcze. Chodzi po prostu o eksploatację naturalnych bogactw Rosyi, że zaś w obecnym stanie rzeczy dobrać się do nich nie można, z konieczności trzeba będzie położyć kres spustoszeniu, jakie w nim uczyniła rewolucja i jej zdobycze.

Łączy się z tem również dążenie do sanacji stosunków gospodarczych Niemiec i Anglii.

Przypomina się zdanie jednego z publicystów angielskich, który na kilka lat przed wojną występował przeciw udzieleniu Rosyi pożyczki przez Anglię. „Mówią, że naturalne bogactwa Rosyi są znakomitą gwarancją jej Kredytu;

obawiam się, że z temi bogactwami tak się rzeczy mają jak z olbrzymiami pokładami węgla kamiennego odkrytymi na łódzie bieguna poludniowego. Nie ma wątpliwości, że one są, ale ile kosztu i ryzyka — przy obecnym stanie rzeczy w Rosyi — ponieść trzeba, aby się do nich dostać?”

Tak pisano 10 lat temu boć i carska Rosya nie cieszyła się dobrą opinią co do swojej administracji, porządku, poszanowania praw własności. O ileż większą wątpliwość muszą się nasuwać teraz!

Pominąwszy już kwestję zaufania do dawnej czy współczesnej Rosyi — ubiegłe lata przyniosły zawikłania, z którymi nawet najuczciwszy rząd rosyjski nie zdołał się uporać. Samo znieszenie środków komunikacji sprawia, że bezmierne w stosunku do europejskich odległości linie komunikacyjnych stały się jeszcze dłuższe, a mniej pewne zarazem, przez co wzrosnąć musiały koszty transportu — tam, gdzie w ogóle jest możliwy. Jeszcze kosztowniej wypałyby one dla tych, którzy — chcąc przewozić towary i produkty — najprzód musieli sami odbudować dawne lub tworzyć nowe drogi i środki lokomocyi.

Odbudowa Rosyi musi nastąpić — ale będzie się dokonywać powoli, jako proces organiczny, dla którego trzeba odpowiednich warunków. — Rosya musi na nowo zarosnąć — jak wytrzeblony las. Nie może to być doraźne zmonopolizowane w kilku rękach przedsiębiorstwo, lecz wspólne dzieło wysiłku i pracy wszystkich narodów pracujących, oświeconych i cywilizowanych.

R...r.

ście tym, podpisanym „Kuba Rozpruwacz” („Jack the Ripper”) autor donosi, że przy najbliższym morderstwie ofiarę swej chętnie uszy i przyśle jej policji. Do listu tego przyłożona jest korespondentka z krwawymi odciskami palców; w korespondencie tej zbrodniarz wyraża żal, że z powodu braku czasu obietnicy dotrzymać nie mógł. Tuż obok znajdują się włosy pani Crippena, znalezione w ziemi, w piwnicy domu Crippena. Takich zabytków jest bardzo wiele.

Naogół zbrodniarze prawie zawsze popełniają w działaniu swem błąd tak skutkiem pośpiechu jak i wskutek zaślepienia. Na przykład — nazwisko wyrzyte na pewnym narzędziu robotniczym naprowadziło na ślad mordercy, który nazwiska dobrze nie obejrzał. Wainwright, który zamordował pewną kobietę i ciało jej pochował pod podłogą swego sklepu, nie znalazł różnicy między wapnem gaszonym a niegaszonym, nie wiedział, że pierwsze konserwuje, drugie rozkłada. Użył wapna gaszonego, skutkiem czego, wprowadzając się ze sklepu, musiał też przemieść zwłoki, na czem go złapano. Los jego, dalej Smitha, Milsoma i kilkunastu innych symbolizują stryczki, wiszące w jednym kącie — sznury wyglądające zresztą niewinnie, bo tylko przywieszono do ich końców karteczki z napisami objaśniającymi, do czego służyły.

Bardzo ciekawe i zmyślne są przyrządy, używane przez szulerów. Więc np. widzimy elegancki, oprawny w mahoń termometr z ornamentem szklanym — sprzączkę na pozór zupełnie niewinny. Termometr wisił sobie grzecznie na ścianie. Ale w jego szklanym ornamencie były szkła powiększające a za nimi w ścianie dwie dziury, prowadzące do drugiego pokoju, tak, że całość tworzyła lornetkę. Otóż znajdujący się w drugim pokoju wspólnik szulera grającego, przy pomocy tych szkła i sprytnie rozmieszczonych zwiercadel widział wszystkie karty grających, o czem umieszczonym odpowiednio drutem w umówiony sposób informował swego wspólnika i nie dziwnego, że ten, ku podziwowi grających zawsze wygrywał. Jest też ruletka, na pierwszy rzut oka, nienaganna — ale kulka jej była ze stali, zaś „croupier” miał zawsze na palcu prawej ręki silnie namagnetyzowany pierścień — i też szczęście go nie zawodziło, bo umiał pierścieniem operować.

Są przyrządy do wylawiania złotych monet, są monety fałszywe, są też fałszywe banknoty, bardzo piękne i starannie sporządzone a opatrzone napisem „Made in Germany 1920”. W osobnej sali są wszystkie przyrządy włamywaczy, począwszy od wytrychów a skończywszy na dmuchawkach oxy-acetylenowych, przy pomocy których niedawno złodzieje okradli na 25 tys. f. sztar. klejnotów z kasy ogniotrwałej w pewnym sklepie na Piccadilly.

Niemia działu zbrodni, który nie byłby tu reprezentowany.

Więc zdradę stanu reprezentuje mundur i szablę Rogiera Casementa, lampa sygnałowa i mapa tej pustynnej części wybrzeża Irlandyi, na której on wylądował, wysiadłszy z podwodnej łodzi niemieckiej. Są tam też „corpora delicti” spisków fenjańskich, bomby i granaty pochodzenia niemieckiego.

Krótko mówiąc — pełny obraz angielskiej zbrodniczości.

Potrzeba kobiet do roznoszenia gazet Wiadomość w Administracji „Gońca Krakowskiego”.

„Czarne Muzeum” angielskiej policji kryminalnej.

Trofea „Scotland Yardu”. — List „Kuby Rozpruwacza”. — Podstępny szulerów.

(*) Jednym z najbardziej zajmujących muzeów prywatnych w Londynie jest muzeum „Scotland Yardu”, czyli angielskiej policji kryminalnej. Zawiera ono rzadką kolekcję relikwii po różnych słynnych zbrodniarzach angielskich, mordercach, fałszerzach, włamywaczach i szulerach.

Muzeum to zajmuje trzy sale parterowe w gmachu Scotland Yardu. W salach tych pod szkłem rozmieszczone są posępne pamiątki, dokumenty zbrodniczego geniuszu ludzkiego i ludzkiej chęci, przedmioty, starannie ponumerowane i opatrzone napisami. Gdyby publiczność do tego muzeum dopuszczono, powodzenie jego byłoby ogromne. Jednak do tego do niego nie jest łatwy a mogą go uzyskać tylko urzędnicy policji i znani zawodowi „kryminaliści”, to jest, osoby, zawodowo zajmujące się kryminalistyką. Ci, po załatwieniu odpowiednich formal-

ności, mogą uzyskać wstęp do „Czarnego Muzeum”.

Najposępniejszym zabytkiem muzeum jest fotografia listu, napisanego czerwonym atramentem, a który otrzymała swego czasu jedna ze znanych londyńskich agencji prasowych. W li-

Napad bandytów podczas porodu.

Bandyci zadusili niemowlę. — Położnica broni się toporem. — Bandyci powiesili się.

(*) W Jaworzynie do mieszkania pewnego górnika wpadli bandyci właśnie w chwili, gdy jego żona odbyła poród. Bandyci zażądali od niej pieniędzy, ale położnica nie tylko ich nie wydała, lecz broniła się resztkami sił. Za to bandyci udusili z zemsty jej nowonarodzone dziecko. Matka,

wpadłszy w rozpacz, jednemu z nich rozplatała głowę siekierą, a zauważywszy, że bandyci weszli do komory, dokąd zawlekli też akuszerkę zamknęła ich tam. Bandyci, dostawszy się w ten sposób w pułapkę, z wściekłością zabili akuszerkę, a potem powiesili się w komorze.

Amerykańskie małżeństwa.

Pani Walska z Warszawy. — Cormick, fabrykant maszyn rolniczych, znany w Europie. — Rozwód w Paryżu. — Służąca świądkiem. — Krol ska, petek. Niema głosu i fałszywie śpiewa.

Publiczność amerykańska zadaje sobie dzisiaj dwa pytania: „Czy pani Cormick wyjdzie powtórnie za męża?” i „Czy pan Cormick ożeni się z panią Walską?”

Pytania te obiegają wszystkie miasta: są one na ustach wszystkich „lwów” i „lwic” salonowych i głos em echem odbijają się nawet za granicą. Po salonach płyną szepty: jedni drugim opowiadają prawdziwe i niesprawdzone historie. Co gorsze jednak, że w słynny trójkąt małżeński zaplątana jest masza rodaczka, pani Anna Walska, artystka operowa i niedoszła prima-donna bez głosu chicagowskiej opery. Jak wiadomo, pan Cormick, znany fabrykant maszyn rolniczych, jest patronem opery w Chicago i zarazem multimilionerem, co ułatwia mu znacznie opiekowanie się artystkami... na większą skalę. Natomiast Walska jest kandydatką na prima-donnę operową i zarazem żonę „króla skarpetkowego”, Cochran, z New Yorku, za którego wyszła za męża w Paryżu kilkanaście miesięcy temu.

Dnia 25 lutego 1895 roku p. Harold Cormick ożenił się z córką Rockefellera. Z małżeństwa tego było troje dzieci, które do tej pory żyją. Nieszczęście chciało, że pan Cormick zapoznał się z panią Anną Walską i od tej chwili zaczęły się nieporozumienia pomiędzy państwem Cormick.

Ale zacznijmy tę dziwną i sensacyjną historię od samego początku.

Ze oboje państwo Cormick połączą się wkrótce w inne stadła małżeńskie, to nie ulega najmniejszej wątpliwości. Chodzi jedynie o to, kto będzie mężem pani Cormick, bo, co do przyszłej żony pana Cormick'a, to więcej, jak pewne, że będzie nią pani Walska.

Przypuszczenia te oparte są na tem, że rozwód, który uzyskała pani Cormick w Chicago, należał do najbardziej spokojnych w swym rodzaju. Nie było ani krzyżowych pytań, ani też pana Cormick'a, który uważał za stosowne nie pokazywać się w sądzie wcale. Sprawa rozwodowa, którą wniosła pani Cormick, odbyła się w ciągu 45 minut.

Na horyzoncie pożycia małżeńskiego państwa Cormick'ów pojawiły się dwie małe „chmurki”, w osobach, pani Anny Walskiej, która stała się satelitką pana Cormicka i pana Edwina Kerna, młodego inżyniera z Wiednia, którego bardzo upodobała sobie pani Cormick. Te dwie właśnie figury, to jest pani Walska i pan Kern staną się niebawem epilogiem skandalu małżeńskiego, o ile oczywiście sprawdzą się przypuszczenia przyjaciół państwa Cormick.

Pani Walska znajduje się obecnie w Paryżu, gdzie stara się o rozwód ze swoim mężem, Aleksandrem Smith Cochranem, z którym zawarła związek małżeński kilkanaście miesięcy temu w tem mieście. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że sądy francuskie przychylią się do życzeń pani Walskiej, a raczej pani Cochran. Niejednokrotnie bowiem Amerykanie otrzymywali tam rozwody, które pozostawały tajemnicą przez szereg miesięcy.

Tymczasem w Chicago rozegrał się drugi epizod tego skandalu. Pani Cormick zjawiała się w sądzie i w czterdzieści pięć minut później wyszła już jako osoba wolna, uzyskawszy rozwód ze swoim mężem. Sprawa odbyła się w obecności tylko najbliższych przyjaciół pani Cormick i dwóch służących, które pani Cormick przyprowadziła w charakterze świadków.

— Jak się pani nazywa? — zapytał ją jej adwokat.

— Mc Cormick — brzmiała odpowiedź.

— Czy pani żyje z swoim mężem?

— Nie — brzmiała odpowiedź.

— Dlaczego?

— Bo mój mój mnie opuścił...

— Niech pani powie to sędziemu w krótkich słowach — rzekł jej adwokat.

Tu pani Cormick opowiedziała, że wyszła za męża za pana Cormick'a, że mieli troje dzieci, które żyją i, że pan Cormick opuścił ją dnia 17 maja 1917 roku w Szwajcaryi, gdzie razem mieszkali przez całe siedm lat.

Gdy jedna ze służących zasiadła na ławie świadka, adwokat zapytał ją, czy pan Cormick odwiedzał żonę w ciągu tych pięciu lat?

— Nie, nie odwiedza.

— Czy nigdy nie był w tem samym miejscu, w hotelu, gdzie zamieszkiwała pani Cormick?

— Był raz jeden, ale nie widział się z żoną...

Po tych słowach sędzia udzielił natychmiast

rozvodu. Oczywiście, że sprawę majątkową pozostawiono samemu państwu Cormick do załatwienia, chodzi bowiem o to, aby majątkiem się wspólnie podzielić i zabezpieczyć los dzieci.

Obecnie obiegają pogłoski, że pan Cormick zajmie się ponownie operą chicagowską, ale pod tym warunkiem, że pani Walska wystąpi w operze „Zaza”, w której miała zamiar wystąpić w roku ubiegłym, w roli tytułowej, lecz skutkiem intryg, w które była nawet wmieszana Mary Gardan, a dokładniej wskutek braku przygotowania operowego, zmuszona była wyjechać nagle, w przeddzień przedstawienia. Nagły wyjazd pani Walskiej był sensacją dnia. Niebawem otrzymała ona paszport i wyjechała natychmiast do Paryża. Jedni mówili, że do wyjazdu zmusił ją jej mąż, p. Cochran, drudzy zaś utrzymywali, że pani Walska nie ma wcale głosu i chciała się ukryć ze wstydu przed plotkami znajomych. Ciekawe jednak, że niebawem za panią Walską wyjechał pan Cormick, który miał rzekomo naklonić ją, aby dalej kształciła się w śpiewie. Od tej właśnie pory zaczęły się nieporozumienia małżeńskie państwa Cochranów.

Wtajemniczeni w arkana tej ciekawej sprawy, powiadają, że pan Cormick zapoznał właśnie swą pupilkę, panią Walską, z panem Cochra-

nem i miał naklonić tego ostatniego do poślubienia Walskiej. Dodać należy, że Aleksander Smith Cochran był starym kawalerem i nie miał wcale zamiaru żenić się, a tembardziej z artystką, a więc jedną z tych, do których był bardzo uprzedzony.

Będąc atoli osobistym przyjacielem Cormick'a, zgodził się na propozycję i poślubił naszą rodaczkę w Paryżu.

Pochodzenie Walskiej jest bardzo tajemnicze. Pochodzi ona z Warszawy. Była podobno żoną oficera rosyjskiego Eichhorna, który miał zginąć podczas wojny światowej. Po otrzymaniu wiadomości o śmierci swego męża... wyszła ona powtórnie za męża, za lekarza nowojorskiego, Fraenkla, z którym żyła przez kilka lat, do czasu śmierci jego. Odziedziczywszy znaczny majątek, Walska zapragnęła zostać sławną artystką i w tym celu wyjechała na Kubę, by wziąć udział w operze tamtejszej. Chodzą pogłoski, że publiczność zmusiła ją do ucieczki z estrady, skutkiem tego, że miała ona śpiewać fałszywie.

Znajomość pana Cormicka z panią Walską datuje się od kilku zaledwie lat. Obecnie, gdy pani Cormick uzyskała rozwód i ma zupełnie szczerzy zamiar wyjść za męża za młodego inżyniera wiedeńskiego, a pani Walska stara się o rozwód ze swoim mężem, nie zatem dziwnego, że w Ameryce zadają sobie pytanie: „Czy pani Cormick wyjdzie powtórnie za męża?” i czy pan Cormick ożeni się z panią Walską?”

Pokaże to najbliższa przyszłość. Obecnie publiczność amerykańska bawi się w domysły i poluje za sensacją.

8 wagonów marek polskich przeznaczono na spalanie.

Ciekawa rozprawa sądowa w Warszawie.

Sąd okręgowy w Warszawie przystąpił do sądzienia olbrzymiej sprawy, będącej epilogiem głośnych nadużyć z banknotami polskimi.

Kiedy w połowie sierpnia r. 1920 hordy bolszewickie zagrażały Warszawie, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przesała do piwni więzienia w Młokowie 8 wagonów wybrakowanych banknotów, które jako nieodpowiadające wymaganiom skarbu państwa miały być częściowo spalane, częściowo zaś przerobione na masę papierową. Wobec szybkiego zbliżania się wroga do wrót stolicy, niszczanie banknotów, które przeważnie były porysowane i brak na nich było liczb seryj i numerów — odbywało się z wielkim pośpiechem — dniami i nocą. Do pracy tej przeznaczono funkcjonariuszy więzienia Mokotowskiego, którzy dobrawszy sobie do pomocy więźniów, pracowali pod kontrolą urzędników Ministerjum skarbu.

W czasie owego spalania banknotów, funkcjonariusze więzienia, kalkakrotnie gasili światło i wywoływali fałszywe alarmy rzekomo w obawie eksplozji kotłowej, a z zamieszania, które stąd powstawało, korzystał w ten sposób, iż część przeznaczonych na spalanie banknotów 1000-markowych i 100-markowych, chowali, potem zaś sobie przywłaszczali.

Oskarżeni: I. Pierzchlewicz inż. (kontrolor) i A. Mackiewicz mieli się postarać o numerator, którym -- przy pomocy innych spółników, wy-

bić mieli na skradzionych banknotach brakujące liczby seryj i numerów, które jednak przy zwilżeniu ścierąły się. Ta okoliczność, jak i porysowanie rysunku banknotów sprawiły, że kiedy banknoty te przy pomocy dalszych uczestników przestępstwa, zostały później w obieg puszczane, osoby, które te podrobione banknoty do rąk dostały, zakwestyonowały je jako sfalszowane i doprowadziły w koncu do ujawnienia i aresztowania sprawców przestępstwa, z których 19 osób stanęło przed sądem w charakterze oskarżonych.

Są to: S. Pierzchlewicz, J. Zielińska, A. Mackiewicz, F. Rozbicki, 3 bracia Findelscy, E. Paderewski, I. Kurowski, W. Jodłowska, S. Bieliński, W. Pluciński, C. Dziągiewski, C. Krasuska, W. Majcherkiewicz, S. Sasin, I. Jareń i mał. Wiński.

Oskarżeni oni są częściowo o podrobienie, częściowo o puszczanie w obieg podrobionych banknotów państwowych.

Tylko niektórzy z nich do winy się przyznają, reszta stanowczo zaprzecza swego udziału w przestępstwie, lub broni się brakiem wiadomości o tem, że banknoty były podrobione.

Do rozprawy, która potrwa kilka dni, wezwano około 140 świadków.

Pomiędzy obrońcami oskarżonych znajduje się panna Freyer, druga z kolci adwokatka w Polsce.

Aktorka skarży recenzenta za zbyt ostrą krytykę

Los recenzentów teatralnych ma swoje liczne ciemne strony. Nie tak to bowiem łatwo dogodzić swoją ocenę i publiczności i aktorom i autorowi i dyrekcji i w dodatku być przytem w zgodzie z własnym sumieniem artystycznym. Jakże łatwo zyskać opinię recenzenta, który „zawsze chwali” i z tego powodu jest lekceważony, albo wzbudzić ku sobie nienawiść ostremi krytykami.

A wieny z doświadczenia, że aktor tylko taką recenzję uważa za dobrą, która jest peanem pochwalnym dla niego, a gnębi kolegę-rywala. Inaczej recenzja jest „niesprawiedliwą” a krytyk „idiotą” lub człowiekiem kierującym się ubocznymi względami.

Oczywiście i recenzenci nie bywają bez grzechu, ale są im te grzechy niejednokrotnie i w sposób dotkliwy wypominane, a czasem zbyt ostrą krytyką zaprowadzić może nawet przed kratki sądowe, tak, jak to zdarzyło się niedawno recenzentowi londyńskiego dziennika „Sunday Times”.

Panna Ethel Irving zaskarżyła owego recenzenta za to, że zdaniem jej wyraził się o jej grze w sztuce „Trzy córki pana Dupont” w spo-

sób uwłaczający jej czci.

Oto co napisał „Sunday Times” po premierze: „Panna Irving jest niezrównaną artystką, gdy nad sobą panuje. Ale na wczorajszym przedstawieniu była wyjątkowo niesforna. W grze jej nie było żadnego umiaru. Cały sposób pojmowania roli — był niby jednym atakiem furji. Artystka, jakby w napadzie epilepsji tarzała się po ziemi, toczyła pianę z ust i gryzła swoje palce u nóg”.

Artystka uważając tego rodzaju ocenę za uwłaczanie czci zażądała sądowego ukarania recenzenta. W czasie rozprawy zaznaczyła, że publiczność wywoływała ją czternaście razy, co świadczy najlepiej o sukcesie.

Rozprawa miała liczne momenty komiczne, gdy np. obrońca pytał swej klientki:

— Czy pani miała wygląd furjatyki? Czy pani toczyła pianę z ust? Czy pani będzie zajęta grą miała czas myśleć o gryzieniu palców u nóg?

— Nie! postokroć nie! — wołała pan a Irving wśród ogólnego śmiechu.

Nagle sędzia zapytuje:

— Czy pani grała w trzewikach?

— Naturalnie.

— A pończochy miała pani na sobie?

— Miałam oczywiście.
— Więc jakże gryzła pani swoje palce u nóg?

Znowu wybuch śmiechu, który towarzyszył całemu temu operetkowemu procesowi. Ostatecznie recenenta uniewinniono.

Koniec życia.

Śmierć jest negacją życia i tylko wtedy wystąpić może, gdy znikną warunki do życia konieczne potrzebne na czas dłuższy, bo znamy stany tak zwanej śmierci pozornej.

Kiedyż śmierć wystąpić musi? Składa się może na to kilka przyczyn:

1) gdy który z bardzo ważnych organów ulegnie poważnemu uszkodzeniu;

2) gdy jakas trucizna czy to chorobą w organizmie wytworzona czy też od zewnątrz działająca porazi ważne organa;

3) gdy warunki do życia potrzebne zupełnie się zmienią.

Właściwie moglibyśmy jeszcze te przyczyny skrócić i powiedzieć: śmierć nastąpić musi, gdy funkcja którego z najważniejszych organów z jakichkolwiek powodów ulegnie znacznemu upośledzeniu przez czas dłuższy. To znaczne upośledzenie musi wystąpić nagle, podczas gdy do zwolna występującego, organizm przyzwyczajając się może i n. p. nałogowcy zażywają bezkarnie śmiertelnych (dla innych) dawek arseniku, morfiny, suchotnik żyje nieraz bez większej części płuc i t. p. Zmiany występujące zwolna mogą wprawdzie zająć duże partie danego organu, w końcu jednak i tu miara się przelewa i śmierć następuje n. p. po upływie krwi, z głodu, przy wyniszczeniu nowotworowym i t. p.

Śmierć wystąpić może nagle lub też zwolna krok za krokiem wchodzić w prawa gasnącego życia i stan taki nazywamy agonią. Powoli zastępowane wtedy wszelkie funkcje, a na samym końcu serce. Mylili się jednak ten, ktoby sądził, że razem z organizmem równocześnie umierają wszystkie tkanki. Owszem, niektóre z nich mogą żyć jeszcze pewien czas i tem tłumaczmy sobie fakt, że w wypadkach śmierci pozornej możemy człowieka odratować, a także to, że tkanki wzięte ze zwłok i przeszczepione na inny, żywy organizm, mogą żyć dalej swobodnie. Naodwrot wiemy, że podczas naszego życia komórki ciągle umierają, a w miejsce ich tworzą się nowe tak, że po kilkunastu latach mimo tego, że indywidualum jest to samo, organizm właściwie jest już zupełnie inny.

Dlatego też należy zasadniczo odróżnić śmierć indywidualną od śmierci komórek. — Te ostatnie wprawdzie giną, ale równocześnie rozmnażają się, protoplazma ich przechodzi na potomstwo danego indywidualum i dlatego wygłoszono nawet zdanie, że ta protoplazma nie umiera, jest więc nieśmiertelna.

Ze stanowiska metafizycznego przez śmierć rozumieć należy trwałe odłączenie się duszy od ciała.

ła, a następuje ono wtedy, gdy ciało nie ma już warunków do życia i dlatego dusza nie może przezeń już się wyrazić.

Doświadczenie z ceczeniem pozornie umarłych przemawiałoby za tem, że mimo ustania funkcji ciała, dusza nie opuszcza go zaraz, czekając jeszcze niejako pewien czas w nadziei, że może z leżącej iskierki rozbudzić się jeszcze życie. I nieraz lekarzowi to się udaje i dlatego obowiązkiem tegoż jest nigdy nie tracić nadziei i mimo pozornych objawów śmierci czynić energiczne zabiegi by ży-

cie przywrócić.
Dopiero w razie pewnych oznak śmierci opuszcza się ręce, a należą do nich przez ustania akcji serca, mętnienia rogówki oka, sztywność czyli tężenie trupi, rozkładanie się ciała i plany pośmierdne.

Nieraz rozstrzygnięcie kwestyi czy śmierć już nastąpiła czy nie jest trudne i dlatego ustawa wymaga w każdym wypadku lekarskich oględzin zwłok i skonstatowania zgonu.

Dr Adolf Kleśk.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Walka o przemysł naftowy.

Znany przemysłowiec naftowy inż. Dunka de Sajo ze Lwowa nadsyła nam następujące uwagi:
W Nrze 6242 „Gazety Wieczornej” czytam lakoniczny komunikat, zawierający sprawozdanie z ostatniego Walnego Zgromadzenia Krajowego Towarzystwa Naftowego we Lwowie i jako długoletni członek tego Towarzystwa odczuwam po przeczytaniu tych kilku zadrukowanych wierszy gorzką — bardzo gorzką ironię.

„W dniu 15 b. m. odbyło się we Lwowie Walne Zgromadzenie Krajowego Towarzystwa Naftowego, na którym uchwalono współpracę wielkiego kapitału obcego, reprezentowanego przez wielkie firmy produkcyjne rafinerijne z drobnym kapitałem polskim i przyznano temu ostatniemu drogą kompromisu taką samą ilość zastępców w Wydziale Towarzystwa, jak dominującemu procentowemu kapitałowi zagranicznemu.”

Ze sprawozdania tego jest więc widoczne, że wielki kapitał obcy, tak wrogą nam przez cały szereg lat obcego panowania w Polsce, dziś prawdopodobnie pod dobroczynnym wpływem naszego Rządu, przyjmuje nas laskawie w szeregi członków swego Krajowego Towarzystwa Naftowego i chce z nami na polu przemysłu naftowego uczciwie i po obywatelsku współpracować.

Kogo właściwie ten komunikat ma w błąd wprowadzić? Naszych przemysłowców, którzy Was znamy już tyle lat? Czy może opinia publiczna tego kraju stała się Wam teraz potrzebna? Czy też ma to być oficjalny komunikat nowego Wydziału dla Rządu?

Nie jest to ironia losu, że przez 50 ciężkich lat istniejące Krajowe Towarzystwo Naftowe, do wczoraj jeszcze czysto polskie, jedyna nasza ostoją i twierdzą nie zdążyła w ciężkiej walce naszej z wrogiem nam obcym kapitałem — dziś dopiero z chwilą upadku naszych wiedeńskich i berlińskich opiekunów i w chwili powstania naszego polskiego kraju i Rządu upada, by gruzami swych zasłużonych murów przysypać nas, ostatnich niedobitków naszego polskiego Przemysłu naftowego.

Z pionącego okrętu szczyry, wbrew wszelkim ustartym regułom i logice, nie uciekły pierwsze, lecz

owsem idąc na czele wyciągniętych ku nam groźnych pionierów, pierwsze opuszczały okręty i zatknęły na jego masztach dotychczas polską okrytą flagę, swój międzynarodowy, kapitalistyczny czarny ezrandar, a stało się to w tym samym czasie, gdy na murach Warszawy, Krakowa, Poznania i Lwowa spadły obce płachty, a flaga polska zabłysła nad tą ziemią, zroszoną gęsto krwią roku trzydziestego pierwszego, sześćdziesiątego trzeciego, no i ostatnią kilkuletnie krwawą walką...

To robi cielec złoty co rzadzi światem.

Lecz my kresowcy wschodu nie upadniemy. — Nie znać Panowie widocznie naszej żelaznej energii, która dała nam moc gołymi pazurami stworzyć ten wielki przemysł naftowy i bronić go coe 60 lat przed Waszym załamem. Zmuszaliście nas nieraz w chwili depresyi, jako kapitałem słabszych, do sprzedawania Wam przez nas stworzonych kopalni, lecz nazajutrz już, ciagle i wlecznie na nowem wyrastaliśmy polu.

I dziś — choć nie mamy już tej ostoi naszej serdecznej „Krajowego Towarzystwa Naftowego” choć nie mamy już puklerza naszego zasłużonego w walce z Wami „Koła Polskiego Wiedeńskiego”, nie mamy mądrego austriackiego ministra Homana, który podczas największej Waszej zabobrości w czasie wojny popierał Was jako swoich, nie widział racyi utracania nas pionierów przemysłu naftowego, to jednak zostaniemy, bo nie masz siły ani we Wiedniu ani też w Warszawie, któraby nas kmicicową kompanię zgnieść mogła.

Można po nas przejechać, ale mimo to nas nie zgniecie.

Walkę przyjmujemy!

Inżynier Władysław Dunka de Sajo.

Kto wynajmie mi pokój umiarkowany bez poscieli z osobnym wchodem, ten otrzyma odpowiednie wynagrodzenie a nadto wolne bilety do teatru i kina. Czynnosc wedle umowy. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Gonia Krakowskiego” pod „Spokojny lokator”.

LUDWIK STASIAK.

Tam, gdzie dziś Berlin.

Powieść z dziejów wymordowanych narodów. 111

— Mieczysław!!! — krzyknął pleśniarz...
Pielgrzymka już przed chatą nie było, wpadł w zarośla wilkin, przeskoczył strugę...
— Sobieto! mój lutnista — szepcą drzące usta...

Abv zmylić trop skręci na prawo, ominął szeregami kotem chałupę i w przeciwną stronę bieży. Szaleństwo i strach dodały sił. Przełączył się ludzi, boi się wpaść w ręce braci... Wszak słyszał ich rozmowę, wie, że z ręki swych poddanych czeka go hamowana śmierć.

Sciganym jako zwierzę dąka.
Opuszczył łożysko rzeki zasiane chatami i ziemiankami, leci w czarną gestwinę, gdzie ludzie nie mogą, gdzie uchronić się można od śmierci. Tam w młoteczku, spotka wilka lub niedźwiedzia, ale przecie tam niema straszniejszego od nich człowieka. Brata... Brata jednej krwi, brata mowy... Idzie podszutym borem. Na północ idzie, tam... nad Odrę... do Tarnowa. Tam jest grodna, tam kochająca żona, tam strażnikowa, tam wierni ludzie, tam spokojnie żyć można...

Idzie Mieczysław ciemnym lasem. Ostre liście jabłowiec sieka jego gołe nogi, stopy kaleczy żywca. Czasem przeliznie się na korzeniach sosny na ziemię padnie, czasem braknie sił, wyczerpany, zmęczony człowiek jak snop wśród trawy upada na ziemię. Dźwiga się i wleczka się...

— Żeby tylko w domu stanąć...
Dnem idzie Mieczysław przez lasy, nocuje w czarnym jarze lub z dziakiem zwierzęciem w ja-

skini. Trawi go gorączka straszna, w nocy sam do siebie mówi, mając i szepce o czem na jawie myśli jego serce. Zimnica okropna urzęsile ciałem, to znowu ogień w żyłach pionie, na czole zjawia się pot. Usta spieczone drżą, krzywią się gorączką i szepcą:

— Edyto! Moja Edyto! Dla ciebie życie... Dla ciebie spodlenie...

Spadła na jar rosa, zimna rosa siadła na spieczonym gorączką czole. Chory oczy otworzył. Rozejrzał się, przypomniał sobie gdzie jest, dokąd idzie, jaki jego cel.

Dźwignął się nędzarz i wleczka się dalej...
— Do domu, do domu... do domu...

W nieprzebytym lesie zbudował Cichost chatkę dla swej córki. Jedna mu na świecie została, jedna umknęła strasznej śmierci. Nacierało się biedactwo, wlecząc się po lasach, też się napilo pół roku żyło w puszczy, zanim Niebora znalazł ją i zawiódł do rodzica, żywiciela. Dla Sławotki całe lato ojciec drzewo oiosał, aby dziecku chatkę zbudować.

Nad Hawela błądzi dziewczętko po lesie w świętą noc wiosenną. W rąsach grabów czerwone robaczki się świecą, świeci się srebrna fala Hawela. Czasem, jak ogień leśny, wianek paniński po jej nurtach przepływa, czasem za wiankiem na czółnie chłopak leci, wiosłem pracując, wianek ścigając, aby go złożyć u stóp ukochanej dziewczyny. Czasem wiankiem zakręci fala wody, warkocz prądu nim obróci, zachwieje się wianuszek, woda go chłonie, zasyczał ogień zalany wodą i wianek paniński poszedł ogniem na dno... Na widok ten serce Sławotki się ścisnęło, lica, jak róż, rozkwitło, zbladły, wargi wiśniowe strachem drżą. Może jej wianuszek podobny los czeka...

Wybrała jej serduszek dorodnego młodziana, harfiarz grając na lutni, patrząc w oczy rozbu-

Serce bije uszuciem, miłością pionie, a nie zirałdzi tego, co się w nim dzieje, ustom... Wargi mogłyby wydać tajemnice serca, zawstydzili dziewczę...

Kąpie się księżyc w srebrnej fali, na srebrną fale wianek Sławotki leci. Wianuszek uwity z siedmiu cudownych ziół, strojiny listowiem nasieźrało. To ziele od bogini Łady ma cudowną moc jednać serca, łączyć serca. Kto samotny na świecie, bratniej duszy bratniego serca znaleźć nie może, temu nasieźrał kochanka lub kochankę zwabi, żelaznym łańcuchem miłości przywiąże... Ale trzeba znać ziela moc, znać tajemnice. Trzeba kwiat rwać o samej północy pod pełnię, trzeba w bór samotnie iść, znaleźć ziele i wymówić zaklęte słowa, które wstydzą, rumieniec na licach, skromnej dziewczyny wwojują...

Nasieźrała
Rwe cię śmiata
Pięć palcy
Szóstą dłoń

Niech mię wszyscy chłopcy gonią...

Zerwała go o północy Sławotka. Nie wszystkich, nie wszystkich! jednego tylko pragnie, tego lutnisty Sobiety, który jej czarowne piosenki śpiewa.

Do stóp Sławotki przyleciał geślarz Sobieto, niosąc w ręku wianek na którego lisciach perły wody błyszczały. Spieszno mu do dziewczęcia widać ciężko oddycha młodzian, pytając dziewczę.

— Czy to twój wianeczek?
Sławotka wianek własny poznała. Wszak to ten z barwinku, uodlaszczek, dzwoneków i bylicy. Serce bije, wstyd się przyznać... co on powie... może dowiedzieć się, czem serce płonie... może pomyśleć...

— Nie, to nie mój...
Chłopakowi opadły ręce, na czole chmurka smutku, w oczach żal...
— Nie twój?

{Ciąg dalej nastąpi}

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków, Dunajewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta od godziny 9-1 w południe i od godziny 4-7 wieczorem.

WAŻNE DLA PROWINCYI!

Posiadamy na składzie w ograniczonej ilości wykwintne czarne sukno „BOSTON CREPO“ i wysyłamy każdemu, kto przyśle nam swój adres pocztą za zaliczeniem:

- 1) 8 metrów na ubranie męskie tylko za 7000 Mk. „BOSTON KREPO“ jest to materiał w wyższym gatunku bardzo trwały, efektowny, o wyrobie jedwabno-miękkim i dlatego niezbędny dla każdego z panów, który pragnie zaopatrzyć się w eleganckie ubranie. Kolor wyłącznie czarny.
- 2) Tegoż gatunku materiał specjalnie na kostiumy damskie „BOSTON A“ 4 metry na cały kostium Mk. 8850. Kolor czarny, granatowy, kawerkotowy.
- 3) Kupon na spodnie. — Elegancki materiał na spodnie wyrobiony z zagranicznej wełny, największy rozmiar za 2700 Mk.

BEZ RYZYKA! Kupujący niezem nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie spodoba, zwracamy pieniądze w całości. Opakowanie i koszty pocztowe na rachunek kupującego. Przy zamówieniu 3 odcinków, opakowanie i koszty pocztowe na nasz rachunek. 8218

Skład sukna, M. BERNSTEIN i Ska, Białystok, ul. Kościuszki Nr 3o.

MASKI WARSZAWA

Poszukuje się poważnych kupców na większe i mniejsze pierwsze rzędne gospodarstwa rolne, każdego rodzaju fabryki i przedsiębiorstwa.
Tom Rejniczy i Komisowo-Handlowy Patowy (Włkp) Rynek 9. Tel. 38.

KOŁDRY

puchowe, na wełnie i wacie, materace, poduszki, pierze gęsie, powłóczki dla niemowląt przez P. T. lekarzy zalecane.

Stare kołdry i materace przy mię do przerobienia.
M. Matusiewicz, ul. Posejska 20.

BACZNOŚĆ! Firma moja jest jedyną katolicką w Krakowie, która wyrabia pościel. Do sklepów nie tobie, przez co Szan. P. T. Publiczność ma możność zaopatrzyć się wprost od producenta

Fabryka mydeł toaletowych i wyrobów kosmetycznych poszukuje na miasto Kraków i okolice zdolnego **PRZEDSTAWICIELA.** Panowie, którzy w aptekach, składach aptecznych i sklepach perfumeryjnych dobrze są wprowadzeni i którym na dobrem stanowisku zależy, zechcą oferty wraz z referencjami nadesłać do **J. Wójciewicz, B. Güttel i S-ka — Łódź, Wólczańska 117.**

CUKIERNICY!!

Różne walce, prasy, stanki, maszyny do irysów, różne etykiety również do herbatników. Masło kakaowe, kakaó bonowe. Farby, smaki, waniliny, syrop Agar-Agar etc. poleca **P. FAYCMAN, Warszawa, Śto-Jerska Nr. 36. Tel. 72-67.**

„Uczciwość“

Biuro i agencja pośrednictwa przy kupnie i sprzedaży — Kraków, Podwale 3. Ma na sprzedaż i przyjmuje do sprzedaży: kamienice realności, folwarki, parcele budowlane, gospodarstwa fabryki i t. d. — Zastępstwo Biura pomorskiego. — Zaintwaj się szybko i najtaniej.

Plan odjazdu pociągów z Krakowa.

Czas odjazdu	Nr. poc.	Rodzaj pociągu	Kierunek							Wyjazd z przystanku
			i przyjazd do stacji węzłowych, wzgl. mających połączenie od noc.							
			Szczak.	Z. bław.	Częstoch.	P. otrkwn.	Koluszka	Skiernow.	Warszawa	
0:50	16	Osob.	2 27	3 17	5 15	8 00	9 25	10 34	12 50	I
6 42	2	Posp.	8 10	8 45	10 20	12 32	13 39	14 44	16 10	II
10 50	12	Osob.	12 27	13 27	15 24	18 05	19 30	20 35	22 45	II
			Szczak.	Granica	Strzeg.	Kielce	Radom	Bębiń	Warszawa	
17 00	912		18 53	19 10	19 44	0 26	3 16	5 09	8 45	I
			Szczak.	Ząbkow.	Częstoch.	P. otrkwn.	Koluszka	Skiernow.	Warszawa	
19 35	14		21 11	22 20	0 45	3 53	5 25	6 47	8 51	II
23 00	6	Posp.	0 44	1 23	3 07	5 30	8 40	7 44	9 20	II
13 35	112 A	Osob.	TRZEBINIA przyjazd 14 41							II
			Trzebina	Oświęcim	Dziedzice	Piotrowice				
5 00	24		5 57	6 50	7 31	9 30				II
			Trzebina	Dziedzice	P. otrkwn.	Bohno	Przerów	Wodzisław	Praga	
6 05	206	Posp.	6 53	8 14	11 15	12 28	15 04	20 14	21 15	IV
			Trzebina	Oświęcim	Dziedzice	Piotrowice				
11 40	26	Osob.	12 37	13 30	14 11	16 20				II
14 45	112		15 51	16 45	17 26	19 50				II
			Trzebina	Dziedzice	Białko	Z. wierz.	Piotrowice	Liszyn		
8 20	124		9 25	10 57	11 36	12 34	12 40			II
13 00	22		19 57	21 46	22 30	23 55				II
17 40	122		18 37	20 10	20 50	21 50	22 10	23 50		II
			Tarnów	Delica	Rzeszów	Przeworsk	Jarosław	Przemysł	Lwów	
0 14	1	Posp.	1 41	2 24	3 20	4 18	4 34	5 19	7 15	I
9 20	409		10 47	11 30	12 26	13 24	13 43	14 28	16 25	I
10 10	21	Osob.	12 25	13 47	15 15	16 36	17 06	18 19	21 15	I
19 55	23	Osob.	21 56	23 05	0 31	1 54	2 30	3 34	6 40	*I
23 10	25		1 25	2 53	4 22	5 42	6 12	7 31	10 15	I
14 35	225		TARNÓW przyjazd 17 00							I
19 20	223		22 15							I
			Tarnów	Delica	Rzeszów	Przeworsk	Jarosław	Przemysł	Lwów	
7 05	721		9 26	10 29	11 57	13 10	14 10	15 10	16 10	I
18 50	723		21 10	22 17	23 17	24 17	25 17	26 17	27 17	I
			Tarnów	Stróża	Nowy Sącz	Krynica	Jasło	Zakopane		
20 55	613		23 10	1 23	3 00	4 10	5 10	6 10	7 10	I
			18 10	15 22	17 00	18 10	19 10	20 10	21 10	I
			Tarnów	Stróża	Nowy Sącz	Krynica	Jasło	Zakopane		
Od 1/VI do 30/IX	608	Posp.	8 49	8 47	10 04	13 07	10 40	13 25		I
			Skawina	Ra warja	Serbo	Chabówka	N. Sącz	Zakopane		
Od 1/X do 31/V	610	Posp.	9 48	11 23	12 52	—	10 01		III	
13 25	1213	Osob.	14 28	16 42	18 35	21 57	21 52		I	
22 10	1215		23 11	1 16	3 04	6 20	6 15		I	
7 50	221		BOCHNIA przyjazd 9 04							II
8 22	1411		WIELICZKA 9 06							I
14 10	1413		WIELICZKA 14 32							I
			Skawina	15 01	16 13	16 13				I
20 55	1415		WIELICZKA przyjazd 20 58							III
14 20	623		KOCHMYRZÓW 15 34							III

NASIONA

ROLNE, PASTEWNE, OGRODOWE
kietkowanie zagwarantowane
polecamy wagonowo i w partjach mniejszych
NAWOZY SZTUCZNE — NARZĘDZIA ROLNICZE
wysyłamy za zaliczeniem 8219
„ROLNIK KRAJOWY“ WARSZAWA, JASNA 6.
TELEFON Nro 158-96.

GRZEBIENIE AGRAFKI

SZPILKI DO WŁOSÓW

W WIELKIM WYBORZE PO CENACH FABRYCZNYCH POLECA

SPOŁKA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA WARSZAWA, NALEWKI 9. „ZETMES“ WARSZAWA, NALEWKI 9. WYKWINTNE NOWOŚCI SEZONOWE

Kto

poszukuje posady albo personelu w mieście lub na wsi

Wszyscy

kto chcą towar, posiadłość, inwentarz, ziemię, opłody i t. p. sprzedać lub kupić

powinien - powinni -

chcąc, aby ogłoszenia odniosły pożądany skutek,

ogłaszać

w dziale drobnych ogłoszeń

„Gońca Krakowskiego“.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADZUKAJA

Przyjęć zarzą na wsi posadę naukowo-rolniczą w zakresie klas naukowych. Zgłoszenia przesłać do Adm. Gońca Krakowskiego pod „Prywatna naukowo-rolnicza”. 7002

Szofer mechaniczny, który utracił swoją świadectwa podczas awarii w Warszawie, szuka posady w swoim zawodzie, ew. może reflektować na objęcie stanowiska w garażu lub jako pomocnik szofera zaraz. — Zgłoszenia do Adm. pod „Mechanik”. 8242

Emerytowany urzędnik, mający 30-letnią praktykę kancelaryjną, zdolny rachmistrz i konstruktor kawy szuka odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia listownie: Kraków—Podgórze, ul. Rękawka L. 12.

SPRZEDAŻ

Tajny zagraniczne do maszyn pisarskich, jednobarwne Mp. 350, dwubarwne Mp. 400 — sztuka — sprzedaje Amerykańska pracownia naprawy maszyn biurowych „NEPTUN”, Szczepańska 7, podwórzec.

WYJĄTKOWA SPOSOBNOŚĆ!!! W „Słownik geograficzny ziem polskich”. Dzieło zupełnie wyczerpane i jedyne w tym rodzaju. 16 wielkich tomów, oprawnych w półskórki, do sprzedania za 64 tysiące marek. Wiadomość w Administracji „Gońca” pod „Słownik”. 8152

Duży barak drewniany i magazyn do przeniesienia można kupić w Zachodniej Małopolsce. Wiadomość: Kraków, Rynek 37, III p. Zofia Szymańska. 8152

Sprzedam tanio 18 skórki skórki skórkowej bardzo ładnych. Wiadomość: Administracja „Gońca Krakowskiego”, Dąbajewskiego 7, I. p. 8323

Sprzedam tanio sukienkę wełnianą, granatową, nową i kilka par bucików damskich Nr. 36 i 37, również nowe. Wiadomość ul. Berka Joselewicza 18, IV p. oficyna. 8000

KUPNO

Kotłowską lub wózek dziecięcy w dobrym stanie kupi Franciszek Datoń, Kraków, Krowoderska 17, z listami Włocławca Janiny Tyrowicz. 8238

Kupię dobre akcje. Zgłoszenia do „Akcyo” do Adm. Gońca. 7002

Droguery w Wielkopolsce kupię. Jestem fachowcem. Oferty pod „Fachowco” do Adm. Gońca. 7003

Kupię i kuchnie dobrze utrzymane, kupię. Oferty wraz z podaniem ceny do Adm. Gońca. 7061

Wizytową suknię czarną kupię i lakierki, czółenka Nr. 35. Zgłoszenia pod „H. K.” do Gońca. 7005

Kupię maszynę do pisania. Zgłoszenia z podaniem ceny do „Gońca”, pod L. 1.000. 7004

MATRYMONIALNE

Żonaty z sfer inteligentnych nawiąże wesołą korespondencję niemieckojęzyczną. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Mała szatanka”. 7401

Przebiegła młoda, przystojna, nie żonata poszukuje mężczyzny starszego, bardzo inteligentnego w celu towarzyskim. Zgłoszenia do Administracji „Gońca” pod „Wesoła”. 7401

Żonaty w średnim wieku, w doskonałym urządzeniu, szuka żony w celu matrymonialnym. Zgłoszenia pod „Mała szatanka” do Administracji „Gońca Krakowskiego”. 8194

Sympatyczna brunetka, krawcowa posiadająca wyprawę i mieszkanie, nawiąże korespondencję w celu matrymonialnym z mężczyzną inteligentnym, przystojnym, prawego charakteru od lat 32 do 40. Zgłoszenia do administracji Gońca pod „Ela”. 8231

Do wynajęcia na zawsze, słoneczny, pięknie umeblowany pokój z wszelkimi wygodami. Warunek: posłubienie młodej i przystojnej właścicielki. Zgłoszenia pod „Gdy w sercu wiosna bądzi się” do Adm. Gońca. 7066

Kawaler, lat 23, przystojny, obecnie na posadzie — pragnie poznać pannę, która posiadała własne mieszkanie, w celu matrymonialnym. Zgłoszenia pisemne, o ile można z fotografią, za której zwrot ręczę, do Adm. Gońca okazicielowi tysiącmarkówki Nr. 651.127. 8183

Całkowicie młody, inteligentny szuka tu drogą towarzyski w celu matrymonialnym, która posiada mieszkanie i umeblowanie ekonomiczne. Zgłoszenia pod „Przyszłość” do Adm. Gońca. 7502

ROŻNE

DO WYNAJĘCIA pokój i kuchnia z komfortem w nowo budowanej się kamienicy od 1 maja. Zgłoszenia tylko listowne z podaniem warunków najmu i odstępnego przysyłać z grzeszności Marya Hajdukówna, Kraków, ulica Krakowska 55.

Łódzkie do wynajęcia na godzinę, Kraków—Podgórze, Rękawka 12, I. p.

Zamienię fortepian marki Stingla na pianino, Wiadomość: Kraków—Podgórze, ul. Rękawka 12, I. p.

Zgubioną kartę zwolnienia, wystawioną przez pułk Białostocki na nazwisko Franciszek Sąsiadek a. k. ur. w 1901 r. z Brzeżówki p. Ropczyce, unieważnia się. 8263

Zgubioną kartę zwolnienia na nazwisko Józef Madajczyk z Gromca, pow. Chrzanów, unieważnia się. 8265

Zgubiono skórki portfel z papierami wojskowymi na nazwisko Dawid Wyn isner. Szan. znalazca zechce się zgłosić do tejże firmy Kraków, Stradom 9 w podwórku. 8264

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Wielgus Gabriel, Siepraw, pow. Wieliczka, które unieważnia się. 8267

Matki stosujące dla swych dzieci nieodżywnych zle wyglądających krawców b. skuteczną Neo Fosfatynę Galena. Do nabycia Bracia Mikołajczy. Kraków, Poselska 13. 8258

Aptekom, Drogueryom dostarcza Neo Fosfatynę Galena, Dom Agencyjno-Handlowy, Michał Słodzeński, Kraków, przedstawiciel na Małopolską. 8254

MASZYNY DO PISANIA, kasy kontrolne przyjmuje do naprawy specjalista Juliusz Hecker, Kraków, Marka 25. 8076

Parowa fabryka ciast i cukrów **STANISŁAW BURGUL** w Jarosławiu zawiadamia swych odbiorców, że fabryka jest częściowo w ruchu. **Wyrabia się:** biszkopty, makaroniki, ciasto deserowe, miodowniki, marmeladę śliwkową i jabłeczną. 5533

KAMIENIE ŻOŁCIOWE CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego

Kamienie schodzą bez bólu. — Ataki w zupełności ustają.

Objawy (początkowe): Ból w boku i dolku podsercowym i/lub schodzą się zebra. Pobolewania w wątrobie i kwas w ustach. Oddbijanie gazami. Wzdęcia i burczenia w ślezkach. Bicie i zawroty głowy. Silne podenerwowanie.
Objawy (podczas ataków): W dolku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi na stronę lewą i prawą i krzyżu i sięga aż do łonki. **wzdęcia brzucha** rozsadzanie żeber i parcia na kieszki stolowa. Ból tułu oraz ból w plecach i klatce piersiowej na przestrzał. Niekiedy wymioty żółtą, dreszcze, zimne poty, towarzyszą.
Bieższych informacjami udziela: **Aptekarz-fizjolog H. NIEMOJEWSKI**, Nowy Świat 16, m. 17.

MARMOLADĘ
= czysto owocową 50% cukru, =
twardą do krajania, w skrzynkach
po 10 kg. poleca
„Owoc” Parowa Fabryka Marmolady
W TRZEBINI.

Wielki wybór gospodarstw

od 10 do 30 mórg dobrej ziemi w cenie od 2-eh do 8-eh milj. Mk. 100 gospodarstw od 35 do 100 mórg dobrej ziemi w cenie od 4 do 9 milj. Mk. 50 gospodarstw od 110 do 200 mórg dobrej ziemi w cenie od 9 do 15 milj. Mk.
FOLWARKI od 200—1000 mórg dobrej ziemi w cenie od 17 do 40 milj. Mk.
Kilka dóbr rycerskich, wszelkie gospodarstwa i folwarki z dobrem zabudowaniem, bogatym żywym i martwym inwentarzem, oraz restauracje, kawiarnie, hotele, filiny, tartaki, domy i wszelkie przedsiębiorstwa. Osiedlam każdego. — Obsługa rzetelna. Na odpowiedź uprasza się dołączyć znaczek pocztowy.
Zgłoszenia npraszają.
M. KOWALEWSKI
Biuro Agenturowe, Poznań
ul. Strumykowa 38, Telefon 2478.
Z dworca tramwaj nr. 9. 8204

Dwie sensacyjne powieści
II. wydanie
1. **Tajemnice Sahary** Piotra Benoit, romantyczna, fantastyczno-przyrodnicza powieść nagrodzona przez Akademię Francuską.
2. **Człowiek, który wrócił z tamtego świata** G. Leroux'a, romans wstrząsający grozą tragicznych zdarzeń, przedstawiający zjawiska ze świata medyumizmu i spirytyzmu.
II. wydanie obu powieści na wyczerpaniu.
Jak długo zapas starczy, przesyła Administracja „Gońca Krakowskiego”
obie wymienione powieści
za cenę premiiową
Mk 200 —
(już z kosztami przesyłki pocztowej).
Należytość należy uiszczyć z góry.
Dla P. T. Prenumeratorów „Gońca Krakowskiego” wyjątkowa cena **Mk 150**.

„SZCZUTEK”
Lwów-Warszawa-Kraków-Poznań-Wilno
Jedyny w Polsce barwny tygodnik satyryczno-polityczny o tendencjach bezpartyjnych.
Najpoczytniejszy organ satyry, śmiechu i humoru, który rozchodzić się co tygodnia w nakładzie 20.000 egzemplarzy dociera do najdalejszych kresów Rzeczypospolitej. — Współpracownictwo najwybitniejszych sił malarskich i literackich. W tych dniach opuszcza prasę specjalny i bogato ilustrowany numer karnawałowy z rysunkami G. Grussa, S. Kellera, Kościuszkiewicza, oraz pracami literackimi Henryka Zbierzchowskiego, W. Raorta, S. Przybylskiego, J. Guranowskiego i wielu innych. — W przygotowaniu specjalne numery: zimowy i teatralny.
Cena pojedynczego numeru 60 Mkp.
Abonament kwartalny 800 Mkp.
Specjalny dział reklamy artystycznej na wzór tygodników zagranicznych.
Wychodzi każdego czwartku, wszędzie do nabycia.
Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Zimorowicza 5.

CHARAKTER!
zalety, wady, zdolności, przeznaczenie, jak postępować żeby osiągnąć powodzenie? Przysłanie charakter pisma swój lub zainteresowanej; osobny zakomunikujcie imię, rok i miesiąc urodzenia, ile osób najbliższej rodziny; na tych danych otrzymanie od uczonego psychografologa Szyllera-Szkolnikaza, autora prac naukowych (listem, poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Cenne wskazówki i rady. Praca naukowa p. Szyllera-Szkolnikaza, zrzeczona miłośnikom odczuć i podziękowań w poczytnych pismach krajowych i zagranicznych. Analizę wysyła się po otrzymaniu 500 mk. Jeśli wzięcie pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga kilku godzin poważnej umysłowej pracy, koszty ogłoszeń, pocztowe itp., wyżej oznaczona suma nie może wydawać się zbyt wysoką. Dla badań osobistych przyjmuję od godz. 12—7. Nadzwyczaj ciekawej treści książki. Katalog ilustrowany darmo wysyła się. Na wysyłkę dołączyć znaczek pocztowy.
Adres: Psycho-Gratolog Szyller-Szkolnik, Warszawa, Wydawnictwo Nowy Świat, Piłkne 25.

MOTORY elektryczne,
Gwoździe od 2 do 6"
długie, w ładunkach tylko części wagonowych 5630
Cyne angielską, Piłniki, Piłachy nieprzemakalne do krycia wagonów — poleca ze składu **BIURO TECHNICZNE**
Bolesława de BAHLKE
W KRAKOWIE, ul. Siemradzkiego 35. — Telefon 2180